z r. 1930 len kto neplatí daní 1000 dinárov ročne. (Bohatý priemyselník s 9 detmi neplatil a ubohý švec s 8: ano!) — *Komunálne financie:* vládne 6 rôznych príprav, schvalovaní a prevádzaní obecných rozpočtov. Vláda sa obmedzila len na dozor a limit rozpočtový (na personálne náklady vydávajú obce 1/3 až 60% rozpočtu, prirážky obnášaly u Gornje-Lašanska 14.067%. Ovšem fiktívne vysoké, ponevač vymeriavací základ je nepatrný!). Chystá sa úprava na spôsob našej. Briška.

JOSEF LINHART: *Švýcarsko. Země nejširší demokracie.* Praha 1933. Dnes, v dobe neistoty a rôznych úskokov na neporušiteľnosť demokracie zaiste veľmi vhodne predkladá Linhart našej širokej verejnosti knihu o švajciarskej demokracii a vôbec o pomeroch vo Švajciarsku. Knižka táto založená zaiste na dlhšom predbežnom štúdiu a na vlastných skúsenostiach podáva nám verný obraz Švajciarska jak po stránke historickej, národnostnej, hospodárskej, konfesijnej, zemepisnej a politickej, tak aj po stránke administratívy jednotlivých kantonov, ako aj po stránke ústavne-právnej.

Autor v tejto knihe poukazuje aj na to, že ani táto zem neni sprostená rôznych názorových rozporov či už s hľadiska politického, náboženského, alebo národnostného. Pri tom všetkom však obyvateľstvo vie sa povzniesť nad tieto záujmy a povedome predkladá svoju štátnickú príslušnosť rčením: Ja som Švajciar! Obšírne autor venuje sa aj volebnému systému Švajciarska, ktorý javí určité úchylky od nášho. V ďalšom predstavuje nám Švajciarsko tiež ako zem nášho zahraničného odboja za války. Od Švajciarska máme sa naučiť jednak demokracii a potom »byt stejně přívětiví a otevření, stejně dbalí přátelských styků se všemi sousedy a cizinci, ale uměti také tak neústupně uhájit svou zemi, svou republiku, jakmile by toho bylo třeba«. Tieto slová nášho prezidenta Masaryka mal by si vážiť a vziať k srdcu každý občan nášho štátu. Aktuálnymi stávajú sa tieto slová tým viac v dobe, keď naši zákerníci nepriateľskou rukou neoprávnene by sa chceli dotnúť integrity nášho štátneho územia. R. Stanislav.

DR. ROBERT SCHLESS: *Mittelbare Stellvertretung und Treuhand.* Leipzig, 1931, str. 120, 8°. — Ako 66. sošit Leipziger rechtswissenschaftliche Studien, vyšla zajímavá publikácia od Dra Schlesse, pod spomenutým titulom, ktorúžto prácu autor podal ako disertačku na lipskej univerzite. Kniha, rozdelená na dve veľké čiastky, vychádza od zastupovania vo všeobecnosti a potom prechádza k vlastnému jadru svojej práce, k zasupovaniu nepriamemu a k Treuhand. Autor vysvetluje v ďalšom sám pojem ako aj vyskytujúce sa prípady a sleduje cudzie vplyvy na utváranie sa inštitútu Treuhand a na ustálenie jeho formy v právnom poriadku súčastnom, venujúc veľkú pozornosť teoretickej konštrukcii jednotlivých autorov.

Kniha táto, obsahove cenná, zaiste zaslúži si u civilistov uznania. Jednotlivé otázky sú žiadúcne detailne prepracované, k čomu iste prispela aj rozsiahlosť použitej literatúry svetovej. R. Stanislav.

DR. CYRIL BAŘINKA: *Právnické srovnavací názvosloví slovanské.* — Bratislava. 1933. Vydal pro účastníky sjezdu gener. sekretariát I. sjezdu práv. států slovan. — 16°. Str. dvojnásobných 194. Kč 18. — Zcela ojedinělé poměry jazykové právě minulého sjezdu přiměly generálního sekretáře tohoto sjezdu, Dra Bařinku, aby se za pomoci ještě několika cizích právníků pokusil o jakousi srovnávací terminologii v právech slovanských. Tabulové přehledy, abecedně uspořádané, vycházely v Právnem obzoru a těsně před sjezdem byly vydány v malé příruční knížce, jejíž souběžný titul je slovenský. Základní část této příručky je srovnávací terminologie čs.-polsko-srbochorvatsko-bulharsko-ruská, kdežto nebylo pojato v ně srovnání se slovinčinou. Naopak v druhých částech následuje srovnávání s jednotlivými jazyky a čs. terminologií, při čemž však zase odpadlo srovnání mezi ruskou a čs. terminologií, protože na sjezd nedošla ani jediná práce ruská. Je tedy jasné, že příručka není dílem úplným, ale to by vzhledem k obtížím jak práce samé, tak i sjezdu nebylo nijak neomlu-

vitelné, spíše by však bylo možno pochváliti nadšení, s nímž se autoři názvosloví podjali práce. Než mnohem závažnější je celkové pojetí vytčeného úkolu, s jehož řešením nelze ani zdaleka býti spokojenu. Již formálně zarazí, že mluví o ‚československém' názvosloví, podobně jako o ‚jugoslovanském'. Je jistě zcela jasný rozdíl pro právníky, kterého není třeba vysvětlovati, mezi státním (!) jazykem československým (t. j. právní paritě češtiny se slovenčinou), a nějakým jednotným jazykem čs., kde jde o věc filologickou a kde nejlépe snad z posledních střízlivých hlasů, přístupných širší veřejnosti nefilologické, je možno odkázati na studii Trávníčkovu (viz referát v min. roč. XIV., str. 187). Shodně je tomu i s nějakou »jugoslavštinou«. Jak si autoři této terminologické konkordance představovali, »čs. názvosloví«, vysvítá z předmluvy, kde se praví, že do »čs. sloupce byly převzaty některé dobré slovenské výrazy jako účastina, vybavovať, železničiar, premávka, zápisnice, přítomnice a j. Nesvědčí o zvláštní svědomitosti komise, v níž mezi podepsanými v předmluvě není čs. právník, že kromě »účastiny« a »zápisnice« ostatní výrazy marně hledáme v tabulkách. Také je podivné, které výrazy byly zařazeny jako ‚právní termíny'. Tak na př. setkáváme se s: Bozk-hubička, hvězda, hvězdář, blahopřejný, blahovolný, brousiti, brusič, cudnost, cvičení, čarovati, a pod., abych volil aspoň ukázku jen ze začátku abecedy. Bohužel, že se setkáváme i s některými výrazy, které byly ve slovenčině utvořeny až po převratu (a to ne vždy Slováky, nýbrž naopak!). Jest věru zvláštní, že nenapadlo komisi rozepsati dobré slovenské publikace (a máme jich už dosti), porovnati s »Pravidly«, s výtečnou — přes všechno její stáří — německo-českou terminologií Kadlcovou-Hellerovou a pod. Jedině nás usmiřuje tvrzení předmluvy, že jde jen o příručku přechodnou (!!) a že tedy definitivní zpracování myšlenky v jádru svém dobré bude zcela jiné. Nás, Čechy a Slováky, nemusí první tento nezdar mrzet, neboť mezi právníky československými jsou mocnější pouta než pouhá terminologie a stejně jako kdysi jsme v češtině udělali pořádek v názvosloví právnickém, tak i není daleká doba, kdy se rozumně tato očista provede i ve slovenčině. Ale od pokusů tak nepodařených jako je tento, je nutno vždy varovati! Ča.

DR. VLADIMÍR KUBEŠ: *Smlouvy proti dobrým mravům.* — Sbírka spisů právnických a národohospodářských sv. LXVIII. Stran 316, 8⁰. Cena 50 Kč. Brno—Praha 1933. Nakladatelství »Orbis« Praha. Tisk Mor. Unie, Brno. — Jde o práci autora, vyšlého z brněnské právní školy, který pobyl delší dobu na universitě v Berlíně. Kubeš zabývá se problémem smluv proti dobrým mravům na základě obč. zákoníka německého a všeobecného občanského zákoníka československého. Značná část práce jest věnována kritice dosavadních názorů v této věci, ale i pokud se zabývá Kubeš autory z oboru normativní theorie, nereprodukuje pouze to, co spisovatelé z této školy o problému napsali, nýbrž obohacuje literaturu čisté nauky právní řadou nových, důsledně provedených myšlenek.

Problém smluv proti dobrým mravům dělí Kubeš na problém noetickoprávní a na problém interpretace, resp. hermeneutiky a aplikace. Prvnímu je věnována obecná část spisu, která obsahuje mimo to i povšechné a rámcové řešení problému interpretace a aplikace, část zvláštní řeší pak podrobně tento druhý problém.

V části obecné, vycházeje z Iheringovy tripartice mezi právem, morálkou a mravem nejdříve seznamuje čtenáře s tímto dělením a dokazuje nemožnost najíti vyřešení problému tímto způsobem. Odmítá theorie, které problém smluv proti dobrým mravům vykládají odkazem na morálku nebo mrav a vyvozuje, že zákon nemůže k normám morálky či mravu poukazovati jako k takovým, nýbrž toliko k jejich obsahu. Vypořádav se dále s učením Stammlerovým o správném právu, zařazuje problém smluv proti dobrým mravům v problém právního řádu vůbec a řešení jeho znamená mu zasaditi organicky tyto smlouvy v celek právního řádu. Vyslovuje požadavek immanentně-právního východiska, t. j. tento problém není ničím a priori daným, nýbrž při jeho řešení jest třeba postaviti se výlučně na